

сушіння» Національного комітету з тепло-масообміну, виконавчий директор Міжнародного комітету країн СНД із проблем сушіння. Він є членом редколегії часопису «Промислова теплотехніка», заступником голови секції «Енергозбереження в паливно-енергетичному комплексі» науково-тех-

нічної ради Мінпаливенерго України, членом секції комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки.

Наукова громадськість, колеги та друзі вітають Юрія Федоровича з ювілеєм, зичать йому здоров'я, наснаги, нових відкриттів.

60-річчя члена-кореспондента НАН України В.Ф. РЕЗЦОВА

10 квітня виповнилося 60 років відомому вченому в галузі електротехніки члену-кореспонденту НАН України Вікторові Федоровичу Резцову.

В.Ф. Резцов народився у 1947 р. у с. Кушмурун Кустанайської області (Росія) у родині залізничника. Дитячі і юнацькі роки майбутнього науковця пройшли на Доні у станції Морозівська Ростовської області, звідки він у 1965 р. поїхав на навчання до Харківського авіаційного інституту на факультет двигунобудування.

У 1971 р. після закінчення ХАІ за фахом «рідинні ракетні двигуни з атомним реактором» Віталій Федорович був направлений на роботу в КБ «Химвтоматика» (м. Воронеж), де займався теплогідролічними розрахунками тепловиділяючих складок, сповільнювача, відбивача і захисту атомних реакторних установок для двигунів космічного призначення з водневим робочим тілом. За час роботи у конструкторському бюро опублікував 10 науково-технічних звітів і перші дві наукові статті в збірнику праць Воронежського політехнічного інституту з теорії перенесення зарядів у низькотемпературній плазмі. Тоді ж В.Ф. Резцов факультативно відвідує курси лекцій зі звичайних дифе-

ренціальних рівнянь, рівнянь математичної фізики, електродинаміки суцільних середовищ і статистичної фізики у Воронежському державному університеті.

Основний етап наукової діяльності Віктора Федоровича (1973—2003 рр.) минув у стінах Інституту електродинаміки НАН України, де він подолав шлях від аспіранта до керівника відділення комплексних енергетичних систем з відновлюваними джерелами енергії.

Результати досліджень В.Ф. Резцова в галузі електродинаміки та електрофізики процесів у середовищах з комплексом ускладнюючих чинників (неоднорідність, анізотропія і нелінійність фізичних параметрів) були опубліковані в таких широко відомих наукових часописах СРСР, як: «Журнал технической физики», «Физика и техника полупроводников», «Теплофизика высоких температур», «Физика твердого тела», «Журнал прикладной механики и технической физики», а також в українських наукових виданнях — «Доклады НАН Украины», «Техническая электродинамика», «Электронное моделирование», «Техническая теплофизика». Загалом перу вченого належить близько 200 наукових робіт.

Від 1987 р. Віктор Федорович працює в галузі відновлюваної енергетики, де його цікавить передовсім розвиток теорії процесів перетворення енергії на основі ідей синергетики, основоположником яких є лауреат Нобелівської премії Й. Пригожин, яка дає можливість описати динаміку процесів різної фізичної природи з єдиних методологічних позицій. У цьому напрямі В.Ф. Резцов спільно з колегами розвинули теорію нелінійного формування просторово-неоднорідних структур у таких нелінійно зв'язаних процесах, як: поширення електромагнітних хвиль (оптичне випромінювання) + теплопровідність; гідродинаміка + теплопровідність; перенесення зарядів різних знаків у низькотемпературній плазмі, напівпровідниках і електролітах; теплопровідність + дифузія; нелінійна пружність + теплопровідність; електротермопружність; нерівноважний тепломасоперенос типу релаксації. Для всіх цих процесів, що мають місце в різних елементах енергетичного обладнання і в різних процесах перетворення енергії нетрадиційних джерел, узагальнено фундаментальні фізичні властивості оборотності (або безповоротності) і взаємності (або невзаємності) з позицій ідей, висунутих у монографії А.Н. Міляха і А.К. Шидловського «Принцип взаємності і обратимости явлений в электротехнике» і докторській дисертації академіка А.К. Шидловського.

Очолюючи відділ сонячної енергетики Інституту відновлюваної енергетики НАН України, учений приділяє особливу увагу розвитку цього напрямку. 2004 року спільно з Н.Н. Юрченком за цикл робіт «Елементи теорії і методи побудови фотоелектричних систем для бортових технологічних установок космічних апаратів» В.Ф. Резцов був відзначений премією НАН України ім. Г.Ф. Проскури.

Багато сил Віктор Федорович віддає підготовці наукових кадрів для України в галузі електротехніки і відновлюваної енергетики і всі дисертації, які пройшли через його руки як наукового керівника, консультанта або опонента, незмінно одержували високу оцінку спеціалізованих рад і ВАКів СРСР і України.

В.Ф. Резцов займається і викладацькою роботою: в Національному авіаційному інституті на кафедрі прикладної фізики він читає курс лекцій «Коливання і хвилі»; в НТТУ «КПІ» на кафедрі прикладної фізики – курс лекцій «Синергетика», а на кафедрі відновлюваних джерел енергії – курс лекцій «Використання сонячної енергії»; в Національному університеті харчових технологій на кафедрі електротехніки – курс лекцій «Теорія електромагнітного поля».

Наукова громадськість, колеги та учні вітають Віктора Федоровича з ювілеєм, зичать йому здоров'я і довгих років плідної праці на благо вітчизняної науки.